Pozdravljeni! Predstavila vam bom mesto Škofja Loka. Za to mesto sem se odločila, ker je kot Ptuj eno najstarejših slovenskih mest z bogato kulturno in zgodovinsko dediščino.

ŠKOFJA LOKA

Lega

Mesto Škofja Loka leži na prehodu soriškega polja v Škofjeloško hribovje pod strmim Lubnikom in ob sotočju Poljanščice in Selšnice v Soro. Razvilo se je ob križišču cest proti Kranju, Ljubljani ter v Poljansko in Selško dolino

Sestava

Škofja Loka meri 146 km2 . Mesto sestavljata dve terasi na nižji terasi je Lontrg ali Spodnji trg, na višji pa Mestni ali Zgornji trg. Staro mestno jedro leži pod Š.L. Gradom, novejši industrijsko stanovanjski del pa se je razvil na severu in severuvzhodu proti železnici ki vodi od Ljubljane proti Kranju saj so bili boljši pogoji za razvoj industrije.

Prebivalstvo

Škofja Loka ima nekaj več kot 22 000 prebivalcev. Večina prebivalstva in tudi okoličanov je zaposlena v industriji. Manjši del prebivalstva se še ukvarja s kmetjistvom, zadnje čase pa se jih vse več ukvarja s turizmom.V Škofji Loki je bilo rojenih ali pa so tam živeli in delali več znanih Slovencev.

-sociolog Boris Ziherl

- književnik Tine Debeljak
- - kipar Tone Logonder
- - geograf France Planina
- slikar Anton Ažbe
- zgodovinar Pavle Blaznik

V mestu imajo alejo znanih Ločanov v kateri so postavljeni njihovi doprsni kipi.

V Škofji Loki sta delovala tudi slikarja Rihard Jakopič in Ivan Grohar. V Š.L. pa živi in dela tudi slikarka Dora Plestenjak, ki je mama znanega slovenskega pevca Jana Plestenjaka.

Gospodarstvo

Po 2 svtovni vojni se je začela razvijat industrija. Nastale so številne znane tovarne kot so tovarna stavbenega pohištva in montažnih hiš Jelovica,

Gorenjska predilnica, lesna industrija Lio, tovarna hladilnih naprav LTH, tovarna prešitih odej Odeja, tovarna modne konfekcije Kroj, tovarna klobikov Šešir itd. Zaradi bogate kulturno zgodovinske dediščine s katero se v Škofji Loki srečujemo skoraj na vsakem koraku, se v zadnjem času močno razvija turizem. Mesto je članica Združenja zgodovinskih mest Slovenije katero ima svoj sedež prav v Škofji Loki. Mesto prireja številne kulturne in zgodovinske prireditve med katerimi je najbolj znana prireditev Venerina pot, ki obiskovalce za en dan preseli v srednji vek.

Javne zgradbe

Škofja Loka ima tri osnovne šole, gimnazijo, in dve strokovni srednji šoli, nižjo glasbeno šolo, številne muzeje, galerije in društva. V kraju je več športnih objektov za igre z žogo, atletiko, balinišče, teniška igrišča, knjižnica, pošto, banke, več trgovinskih in gostinskih objektov.

Zgodovina

Zgodovina Škofje Loke se začenja z letom 973, ko je nemški cesar Oton II. daroval Loško ozemlje škofu Abrahamu. Škofje iz bavarskega mesta Freisiniga so nato gospodarili na tem območju do leta 1803. Škofja Loka se je leta 1248 omenjala kot trg, konec stoletja pa že kot mesto. V 14. soletju so ga obdali z obzidjem, ki je imelo pet mestnih vrat s stražnimi stolpi. Staro mestno jedro sestavljata Spodnji trg ali Lontrg in Mestni trg ali zgornji trg , kjer so živeli premožnejši meščani, hiše so bile nadstropne z lepo okračenimi pročelji. Na pomolu nad njima pa so zgradili Loški grad. Mesto so doletele številne nesreče: požari, kuge, napadi turkov in potresi. Ob potresu leta 1511 sta bila mesto in grad deloma porušena, obnoviti ju je dal škof Filip. Od takrat se podoba mesta ni veliko spremenila.

Znamenitosti mesta

Slikovit pogled na staro mesto je že od daleč. Še slikovitejša pa je njegova notranjost z dvema trgoma, ozkimi ulicami in lepo ohranjenimi hišnimi pročelji.Ohranjen je velik del mestnega obzidja in številne zgodovinske stavbe med katerimi so najznamenitejše:

- *Kamniti ali kapucinski most*: zgrajen je bil v 14. stoletju.
- *Žigonova hiša*: stanovanjska in trgovska hiša iz 16. stoletja v kateri je danes uprava mesta.
- *Kašča:* Je ena najznamenitejših stavb v mestu. Prej je bila kašča del mestnega obzidja. Zdaj pa sta v njej galerija Franca Miheliča, v kleti pa pivnica in vinoteka.
- *Marijino znamenje*: je baročno znemenje s tremi kipi, ki ga je mesto dalo

postaviti leta 1751 v zahvalo za odvrnitev od kuge in ognja.

- *Stari rotovž:* je nekdanja mestna hiša
- *Nunska cerkev*: cerkev Marije Brazmadežne leži pod škofjeloškim gradom. Zgrajena je bila leta 1358. v notranjosti si lahko ogledate dragocene nagrobnike, kamito baročno prižnico na fasadi pa relief križanja.
- *Homanova hiša*: je meščanski dvorec, ki je sestavljen iz treh poslopij. Hiša je bila prenovljena po potresu leta 1511 v gotskemn slogu.
- *Škofjeloški grad:* Prvotni grad so zgradili fresinški škofje. V listini iz leta 1202 je naveden kot zelo trden grad. Grad je bil sedež oskrbnika ali glavarja, v njem pa je stanov tudi škof, ko je prišel pogledat svoje gospostvo. Ob potresu leta 1511 se je grad skoraj povsem porušil, obnoviti ga je dal škof Filip. Na grajskem dvorišču je nekdaj stal mogočen štirikotni stolp, katerega tlorisne mere so restavrirane. Danes je grad namenjem zbirki Loškega muzeja v katerem si lahko ogledate zgodovinsko, kulturno, umetnostno-zgodovinsko, etnološko in pirodoslovno bogastvo Loškega ozemlja.

Mali ali Škofjeloški kruhek. Že od nekdaj je v Škofji Loki tradicija peke Malega ali Škofjeloškega kruhka. To je medeno pecivo, ki ga oblikujejo v posebaj izdelanihh lesenih modelih. Danes ti kruhki predsatvljajo turistični spominek za Škofjo Loko.

Škofjeloški pasijon. Škofjeloški pasijon je najstarejše ohranjeno dramsko besedilo, pisano v slovenskem jeziku. Rokopis je leta 1721 napisal Loški kapucin oče Romuald. Besedilo je sestavljeno iz 869 verzov in 13 podob. Škofjeloški pasijon so prvič izvedli na veliki petek leta 1721 pasijon je bil v času baroka odigran le nekajkrat. Leta 1999 so ga ponovno uprizorili. Naslednja uprizoritev bo drugo leto, leta 2009.